

1. (1-2)

117052

Fangebehandlingen på Ilebu.

Foregår etter vanlig fengselsreglement.

Behandlingen av de fangene som nu sitter på Ilebu har vært gjenstand for temmelig mye kritikk både i den ene og annen lei, og ryktene svirrer. Noen kan fortelle at fangene blir behandlet etter tysk mønster, mens andre igjen påstår det stikk motsatte og vil ha det til at det drives det rene sommerpensjonat for fangene der ute. For å få avlivet disse ryktene innbød rikspolisjef Aulie Oslo-avisene til en pressekonferanse i går, hvor bl. a. major Gleditsch som er fengselsdirektør og kommandant ved Ilebu, samt overlægen ved samme sted, Frøyshaug, var tilstede og redegjorde for forholdene der ute som i begynnelsen var temmelig håpløse. Det var store vanskeligheter å stri med før det endelig nu er blitt bra orden i sakene. Belegget 3. juni var 3108 fanger, der 2565 forlagt i brakker og resten, 543 fanger, i celler, de siste for det meste frontkjempere og farlige angivere.

Noe av det første som ble gjort ute på Ilebu var å omordne innredningssystemet som tyskerne hadde innført på den berømte «Fallskjermen», hvor de dødsdømte satt, etter norsk fengselsreglement. Fangene i tyskernes tid lå her i 4 høyder, mens det nu bare er 2 høyder. Det kapellet som i sin tid ble bygd der ute ble benyttet til alt annet enn hensikten med det egentlig var. Dette skal nu settes i stand for å brukes til det som det er bestemt til.

Fangebehandlingen følges av det vanlige fengselsreglement, men enkelte hendelser kan på grunn av de ekstraordinære forhold føre til avvikelser. En stor del fanger er i arbeid og er delt opp i forskjellige arbeidsgrupper både i leiren, i dens umiddelbare nærhet og utenfor. Således kom det en henstilling fra Bærrums arbeidskontor som var helt oppradd for folk til jordbruksarbeid. Det ble stilt 270 mann til rådighet som står under vakthold av Mil.org.-folk. For øvrig arbeides der ved alle verksteder innenfor området og meningen er å få satt samtlige i arbeid som ikke sitter i celler.

Det hender at en må gå til disiplinærstraff og vi griper da til midler som vann og brød. Strekker straffen seg over tre dager blir vedkommende først lægeundersøkt. Ellers er det vanlig med en times eksersis o. s. v., men noe alle må være klar over er at det ikke går fram etter tysk mønster. Det er gjort forsøk med brev- og pakkesmugling, noe som imidler-

tid ble stoppet med én gang. Det overveies nu å la fangene få sende og motta ett brev pr. måned slik at de kan få forbindelse med sine pårørende. Dette er for øvrig et spørsmål som må løses så snart råd er, idet forholdene truer med å vokse oss over hodet. Fangene er i mange tilfelle engstelig for sin familie og ofte ligger dette til grunn for den uro som av og til kan oppstå der ute. Selvfølgelig finnes det også elementer som forsøker å lage vrøvl, de er i sterkt mindretall og blir som regel tatt i skole av sine medfanger. Ellers er oppførselen blant Ilebufangene stort sett bra. Det ble også nevnt at det må ordnes med underhold for fangenes familie, slik at ikke håpløshet og bitterhet medfører alvorlige konsekvenser. Det går ikke an å skape

en pariakaste av bortimot tiendeparten av Norges befolkning.

Med hensyn til sunnhetstilstanden er den relativt bra på Ilebu. Det er opprettet et helseråd og en har en utmerket sykehustjeneste med fem forskjellige spesialklinikker. De av fangene som er læger gjør også tjeneste. De går en runde hver dag og gir rapport til overlægen. Det har vært tilløp til epidemiske sykdommer, men samtlige fanger er nu vaksinert mot difteri og dysenteri og selv den akutte diaré som var nokså slem i begynnelsen der ute er nu gått helt tilbake. Særlig var maten i begynnelsen et vanskelig problem, og det er ikke til å komme forbi at rasjonene er for små. Det er blitt noe bedre, men kosten er ennu for knapp, noe som vekttapet hos fangene tviser. Grunnrasjonen for fangene i dag er 260 gr. brød og 30 gr. margarin. For enkelte arbeidsgrupper er det et tillegg på 130 gr. brød og 5 gr. margarin. Om trent tredjeparten av fangene får dette tillegget. Ungdom under 20 år får et tillegg på 100 gr. brød. Fanger som lægen har forordnet diet får melk. For middagens vedkommende består den av lapskaus, vesentlig av grønnsaker, men også litt kjøtt, så den gir smak, klippfisk, salt sild, salt torsk og havregrøt.

Byråsjef Svendsen i Politidirektoratet meddelte at fengselsstyret fullt ut kommer til å overta fangeleirene i Norge, deriblant også Ilebu. Det store problem er imidlertid vaktholdet. Men det utdannes nu 800 mann som har meldt seg frivillig til fengselstjeneste, og disse vil være fullt opplært i løpet av de første måneder.

Dagbladet

8. oktober 1945

Razziaen på Ilebu skjedde etter beste gestapo-oppskrift

Fru direktør Gleditsch, hennes datter og dommer Dorenfeldt med hendene på nakken foran usikrede maskinpistoler

Damene ble kroppsvisitert på appellplassene sammen med landssvikerne

Dagbladet har etter nærmere undersøkelser brakt for dagen nye og fantastiske enkeltheter fra razziaen på Ilebu lørdag. Det vise seg at razziaen ble foretatt på en så vilkårlig og brutal måte at en kan fristes til å spørre seg selv, om Gestapopotentialiteten fremdeles skal få lov å herske i landet.

Klokka 13 om middagen kjørte plutselig biler med avdelinger fra Urk. M. P., rikspolitiet og alminnelig politi opp foran hovedporten. Mann-

Fortsettes siste side